

DZIAŁ XIV. INWESTYCJE I ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

1. Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne (wyrażone wyłącznie w cenach bieżących) dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, udoskonalenia gruntów oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r..

W przypadku ujemnych różnic kursowych walut suma nakładów na poszczególne grupy rodzajowe może być większa od nakładów na środki trwałe ogółem.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np. budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

CHAPTER XIV. INVESTMENTS AND FIXED ASSETS

General notes

1. Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays (expressed in current prices only) are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and premises as well as civil engineering works), of which, among others, construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and other equipment),
- transport equipment,
- others, i.e., irrigation and drainage, improvements to land as well as, since 1995, livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (included exclusively in data expressed at current prices), except for interests not included in outlays on fixed assets by units that apply International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005.

In the case of foreign exchange losses of currencies sum of outlays on particular groups of assets may exceed the total value of outlays on fixed assets.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections and divisions of the NACE rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections and divisions according to the criteria of structure destination (concerning, e.g. residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Nakłady inwestycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

3. Wartość nakładów inwestycyjnych od 1999 r. poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących po-wyżej 9 osób (do 1998 r. – niezależnie od liczby pracujących) oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób (do 1998 r. – powyżej 5 osób) – opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób (do 1998 r. – do 5 osób), gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo: mieszkaniowe, rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) oraz budownictwo sakralne – ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytku. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytku w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończono-go w końcu i na początku danego roku.

4. Podziału nakładów inwestycyjnych według podregionów i powiatów dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji inwestycji.

5. **Do środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku, składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkownika wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2018, poz. 395, z późniejszymi zmianami).

Investment outlays on public roads, streets and squares has been included in the section “Transportation and storage”.

3. The value of investment outlays since 1999 incurred by:

- legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons (until 1998 – regardless of the number of employees) as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons (until 1998 – more than 5 persons), was compiled on the basis of statistical reports,
- legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons (until 1998 – up to 5 persons), private farms in agriculture as well as the value of outlays on private residential construction and private recreational construction (not adapted for permanent residence) and on sacral construction was estimated.

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., do not include the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

4. The division of investment outlays by subregions and powiats was made on the basis of the actual location of the investment.

5. **Fixed assets** include assets components and other objects completed and ready with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise and co-operative right to non-residential (of utility character) premises.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised since 1 I 1991 as a fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual usufruct of land regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with the Act on Accounting, dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2018 item 395, with later amendments).

6. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych według stanu w dniu 31 XII 2016 r. należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 I 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 I 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

Wartość dróg publicznych, ulic i placów zaliczono do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

7. Podziału środków trwałych według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) w układzie podregionów i powiatów dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

6. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The gross value of fixed assets at current book-keeping prices is understood, as of 31 XII 2016:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 I 1995 – the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 I 1995 – the purchase or manufacturing value at current prices;
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 – also revaluation according to fair value.

The gross value at replacement prices was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Minister of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

Value of public roads, streets and squares was included in the section “Transport and storage”.

7. The division of fixed assets by NACE rev. 2 sections by subregions and powiats was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 1 (86). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2017 R. (ceny bieżące)INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a IN 2017 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	W tym Of which							
	Ogółem Grand total	przemysł industry		budownictwo construction	handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^a trade; repair of motor vehicles ^a	transport i gospodarka magazynowa transporta- tion and storage	obsługa rynku nierucho- mości ^a real estate activities	opieka zdrowotna i pomoc społeczna human health and social work activities
		razem total	w tym przetwórstwo przemysłowe of which ma- nufacturing					
w tys. zł				in thous. zł				
WOJEWÓDZTWO ... VOIVODSHIP	6217585	4305573	3358463	115734	616811	514320	106424	239236
Podregion krośnieński Krośnieński subregion	816250	523588	389023	29589	69055	86649	10470	42296
Powiaty: Powiats:								
bieszczadzki	25159	10609	888	13	256	2265	316	-
brzozowski	68475	31126	15595	578	4036	24768	-	4776
jasielski	126087	102702	98269	3001	3509	6860	2174	4013
krośnieński	138402	84713	60073	5195	17695	9707	16	15946
leski	32068	18160	325	14	755	-	60	1439
sanocki	212651	150220	122087	2864	9929	40046	505	2231
Miasto na prawach powiatu:								
City with powiat status:								
Krosno	213408	126058	91786	17924	32875	3003	7399	13891
Podregion przemyski ... Przemyski subregion	825171	568894	283926	5266	49138	111503	2633	40424
Powiaty: Powiats:								
jarosławski	284090	226855	141412	3491	6962	18347	1728	20528
lubaczowski	48132	15573	7365	37	3905	95	40	5471
przemyski	312012	185238	43216	95	18741	85009	2	13781
przeworski	104239	89622	47651	1362	3493	6401	582	540
Miasto na prawach powiatu:								
City with powiat status:								
Przemysł	76698	51606	44282	281	16037	1651	281	104
Podregion rzeszowski Rzeszowski subregion	2548013	1660965	1281330	61026	365051	125367	82295	107160
Powiaty: Powiats:								
kolbuszowski	77719	36534	33092	584	24300	3287	-	1719
łańcucki	258345	213091	198465	1702	23050	6632	2981	6224
ropczycko-sędziszowski	396981	330302	304785	3435	2795	57499	36	1925
rzeszowski	646063	477053	426091	11090	82107	23006	6	2918
strzyżowski	46564	6609	5185	105	19627	10941	4	3099
Miasto na prawach powiatu:								
City with powiat status:								
Rzeszów	1122341	597376	313712	44110	213172	24002	79268	91275
Podregion tarnobrzесki Tarnobrzесki subregion	2028151	1552126	1404184	19853	133567	190801	11026	49356
Powiaty: Powiats:								
dębicki	489196	325719	294257	3213	41443	99535	28	4900
leżajski	89179	69780	45073	2105	2465	2317	201	1650
mielecki	718291	605075	569794	2833	32585	48681	251	7814
niżański	55478	36904	32674	4822	4897	6168	42	555
stalowowolski	337769	220275	182088	3778	45272	25981	4983	24568
tarnobrzесki	211919	198303	194523	245	2924	5473	475	975
Miasto na prawach powiatu:								
City with powiat status:								
Tarnobrzeg	126319	96070	85775	2857	3981	2646	5046	8894

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABLE 2 (87). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2017 R. (bieżące ceny ewidencyjne)**
 Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a IN 2017 (current book-keeping prices)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	W tym Of which							
	Ogółem Grand total	przemysł industry		budownictwo construction	handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^A trade; repair of motor vehicles ^A	transport i gospodarka magazynowa transport- ation and storage	obsługa ryнку nierucho- mości ^A real estate activities	opieka zdrowotna i pomoc społeczna human health and social work activities
		razem total	w tym przetwórstwo przemysłowe of which ma- nufacturing					
w tys. zł				in thous. zł				
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	70765181	47451589	31540116	1578945	5303673	2092920	3896422	3445289
Podregion krośnieński Krośnieński subregion	16063715	12049743	4443068	363429	590306	170686	625284	731633
Powiaty: Powiats:								
bieszczadzki	749848	70498	16103	19727	15892	-	16251	14688
brzozowski	536019	228904	185973	18224	42524	49346	14198	142436
jasielski	3206980	2562770	1093147	75132	99604	28219	241934	69285
krośnieński	935670	507444	401703	33256	38243	21136	3130	187754
leski	338159	44883	14069	5787	13523	223	13576	33074
sanocki	7140094	6502593	1321536	25924	142319	40717	110818	72523
Miasto na prawach powiatu:								
City with powiat status:								
Krosno	3156945	2132651	1410537	185379	238201	31045	225377	211873
Podregion przemyski Przemyski subregion	6001487	3464490	2191586	141738	571144	207468	310010	676494
Powiaty: Powiats:								
jarosławski	2574625	1969566	1177753	91645	142671	44414	60580	135023
lubaczowski	658847	120236	111959	1674	137398	6635	21195	162126
przemyski	328544	89678	84546	9449	20002	78519	956	29809
przeworski	837379	547361	456385	21069	69410	36011	38867	57254
Miasto na prawach powiatu:								
City with powiat status:								
Przemysł	1602092	737649	360943	17901	201663	41889	188412	292282
Podregion rzeszowski Rzeszowski subregion	22647508	12554785	9482086	591209	2667395	1019004	2195914	1298748
Powiaty: Powiats:								
kolbuszowski	761325	390480	379537	14872	171779	28634	15897	46236
łańcucki	1615818	1015783	888093	22444	173592	18966	28478	86824
ropczycko-sędziszowski	1885195	1591413	1520336	34471	118658	59889	15548	32423
rzeszowski	4953073	2871258	2780689	67754	707485	727993	50506	144029
strzyżowski	404747	157486	138221	19421	97751	20617	10019	26934
Miasto na prawach powiatu:								
City with powiat status:								
Rzeszów	13027350	6528365	3775210	432247	1398130	162905	2075466	962302
Podregion tarnobrzeski Tarnobrzeski subregion	26052471	19382571	15423376	482569	1474828	695762	765214	738414
Powiaty: Powiats:								
dębicki	5612032	4311574	4049980	169441	431122	358262	80386	75784
leżajski	2334736	2008323	1024376	22307	55164	36882	31489	69509
mielecki	9605448	6774683	6017165	38387	487296	81624	190984	159741
nizański	387224	181834	133420	21562	75141	2946	13162	56732
stałowowlowski	4448258	3500305	1917410	123127	325640	37971	150594	154176
tarnobrzeski	2242540	1960304	1903518	3518	21102	150937	17789	37182
Miasto na prawach powiatu:								
City with powiat status:								
Tarnobrzeg	1422233	645548	377507	104227	79363	27140	280810	185290

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.